



גיליון ל"ב

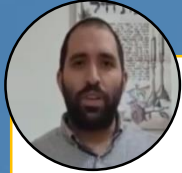
חודש אייר

תשפ"א

"תפילה באהבה" – הלימוד השבועי

וטהר ליבי שאזכה להתפלל

רבני בתי ספר צוותי חינוך תלמידים והורים יקרים,
יהי רצון שיתקבלו תפילותינו ברצון לפני שוכן מרומים!



הרב אבישי אסולין

יום א – ו' אייר

המעביר חבלי שינה מעיני



נכון גם לכם קשה לקום בבוקר? בברכות השחר בברכה האחרונה, אנחנו מברכים: "ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם, המעביר חבלי שנה מעיני ותנומה מעפפני". ואז מיד ממשיכים ואומרים: "ויהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו שתרגילנו בתורתך. ותדביקנו במצותיך. ואל תביאנו לידי חטא. ולא לידי עון". ובסוף מסיימים ואומרים: "הגומל חסדים טובים לעמו ישראל".

היום נלמד קצת על הברכה הזאת. מה זה "המעביר חבלי שנה מעיני"? מה, יש לי חבלים על העיניים? ובהמשך כתוב: "ותנומה מעפפני". מה ההבדל בין שינה לבין תנומה?

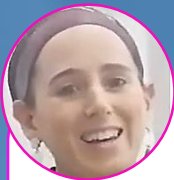
אז כמו שקשה לנו להסיר חבלים מעל הספינה או מעל כל מיני דברים שקשורים בהם החבלים, אותו דבר בבוקר - קשה לנו מאוד לקום, והקדוש ברוך הוא נותן לנו את הכוח להתעורר ולקום, להתגבר כארי לעבודת ה'.

תנומה, מה זה תנומה? תנומה זה כשאדם ישן אבל הוא לא ישן חזק. שינה חזקה זה כשאדם ישן, עושים לידו כל מיני רעשים והוא לא שומע, הוא לא מקשיב. תנומה זה כשאדם ישן ולא ישן, אם ידברו לידו הוא ישמע ולא כל-כך ישמע. ישאלו אותו משהו והוא יענה דברים לא ברורים כי הוא לא מספיק מרוכז.

הקדוש ברוך הוא בבוקר נותן לנו את הכוחות לקום מהשינה ולהיות פיקחים, להיות עירניים, להבחין בין טוב לבין רע. וזה מה שאנחנו מיד אחר כך מבקשים מהקדוש ברוך הוא: "ויהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו שתרגילנו בתורתך. ותדביקנו במצותיך..." שנהיה רגילים ללמוד תורה, לעסוק במצוות ולבחור בין הטוב לבין הרע.

וזה החסד הכי גדול שהקדוש ברוך הוא נותן לנו, את הכוח להבחין בין הטוב לבין הרע. את הכוח לחיות, את הכוח להיפרד מכל העייפות שיש לנו ולקום ליום חדש.





יום ב - ז' אייר

הרבנית אביטל יומטוביאן



ותצילנו מיצר הרע

בתפילת השחר, בברכות השחר, אנחנו פונים לקדוש ברוך הוא בבוקרו של יום חדש, ומבקשים ממנו שהוא ילווה את צעדינו, שנעשה החלטות נכונות. אחת הבקשות שאנחנו מבקשים ממנו, זה שיציל אותנו "מיצר הרע". מה זה אותו ה"יצר הרע" הזה, שאנחנו ככה מדברים עליו כל-כך הרבה? יש לנו חלקים בנפש שמעלים אותנו למעלה, לעשות טוב, להיות בשמחה, לעזור למישהו אחר, להיות חרוצים. ויש לנו חלקים שמורידים אותנו למטה, שמורידים אותנו לייאוש, לעצבות, לקנאה, לדאגה. ואנחנו רוצים שמה שיוביל אותנו בחיים, זה יהיה אותם חלקים מרוממים, משמחים. אנחנו רוצים שהקדוש ברוך הוא יעזור לנו לבחור בטוב, שייתן לנו כוח בבוקרו של יום חדש להיות בשמחה, להיות בחריצות, להיות באהבה לזולת ולא ליפול למקומות, לא לשקוע למקומות הנמוכים. אז כשאנחנו מבקשים מהקדוש ברוך הוא "ותצילני מיצר הרע", אנחנו אומרים לו: "הקדוש ברוך הוא תעזור לנו לבחור בחירות נכונות, בחירות טובות שירימו אותנו ואת כל העולם יחד איתנו".

הרב דוד תורג'מן



הציצית שהצילה

כל בוקר לפני התפילה אנחנו מקיימים מצוות ציצית: "אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל מִצְוַת צִיצִית". אתם יודעים שלפני הרבה שנים, כשהייתי חייל בצבא, ופרצה מלחמת 'שלום הגליל', הייתי בתוך הטנק, והטנק שלנו נפגע. הייתי צריך לנטוש את הטנק יחד עם החברים שלי. היינו שם על הגבעות בסוריה, ממש ממש פחד גדול, ואחרי שהתחבאנו קצת והסתתרנו, ראינו מרחוק חיילים של צה"ל, שלנו, והיינו צריכים לצעוק להם שאנחנו יהודים, שאנחנו גם מ'צבא ההגנה לישראל', אבל הם היו רחוקים מאוד. מה עושה מי שרחוק מאוד? פתאום, הקדוש ברוך הוא נתן לי איזה מחשבה, ומיד שלפתי את ה'טלית קטן' שמתחת לבגדים, וקשרתי אותה לנשק, לרובה שלי, והנפתי ממש גבוה גבוה, ואז החיילים שהיו ממש ממש רחוקים ממני הסתכלו במשקפת, וראו שזה חייל שמניף ציצית, זה לא דגל לבן של חיילים, חיילי אויב, שרוצים ליפול בשבי, אלא הוא מניף ציצית עם חוטים, והם מיד אמרו: "לא לירות עליהם, לא לירות עליהם, הם משלנו, הם משלנו". וכך אנחנו יצאנו ממוות לחיים, "אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל מִצְוַת צִיצִית". בואו וראו ילדים מתוקים, כמה יקרה מצוות הציצית, שכל זמן שאדם עוסק בה, היא מגינה עליו ומצילה אותו. בעזרת ה', חיזקו ואימצו במצוות הציצית!





הרב אביחי וינוגרד

יום ג - ח' אייר



ישראל והציצית

כשאנו רוצים לזכור דבר חשוב כמו לומר לאמא משהו שהמורה אמרה או להתקשר לחבר חולה כדי לדרוש ולשאל בשלומו, אנו עושים לנו סימן כלשהו שיזכיר לנו מה שאנחנו רוצים. יש שמעבירים את השעון מיד ליד ויש כאלה ששמים סרט על היד וכדומה... כך גם מצוות הציצית, ה' נתן לנו את מצוות הציצית, כדי שתמיד כשנראה אותה נזכור לקיים את כל המצוות. כיצד הציצית מזכירה זאת? בציצית יש חוטים שמשחילים לחור של הבגד. כל בגד שיש בו ארבע כנפות, ארבע פינות, חייב בציצית. ה' צוה אותנו בתורה: "וְנָתַנוּ עַל צִיצֵת הַכֶּנֶף פֶּתִיל תְּכֵלֶת." בכל אחת מארבע הפינות של הבגד צריך שאחד מן החוטים יהיה בצבע תכלת. פעם אחת בכל שבעים שנה יוצא מן הים דג מיוחד, שהדם שלו בצבע תכלת, ועם הדם הזה צובעים את אחד החוטים שנמצא בציצית, וזהו פתיל התכלת שצוה ה' לשים בציצית. ומכיוון שצבע התכלת דומה לים, והים דומה לרקיע-לשמיים, והרקיע מזכיר לנו את כסא הכבוד, ואם נסתכל על פתיל התכלת ניזכר בה' ובמצוות שנתן לנו. כיום אנחנו לא יודעים בדיוק איזה דג הוא שדמו תכלת ויש דעות שונות, ולכן אנחנו לא צובעים את הפתיל שלנו בצבע התכלת עד שנדע. כששובשים ציצית מברכים: "בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוָתוֹ וְצִוָּנוּ עַל מִצְוַת צִיצִית". מי ששובש את הציצית יש לו שכר גדול מאוד ונחשב לו כאילו קיים את כל המצוות כולן.

נספר לכם גם סיפור: הסיפור הוא על קרב שקרה במבצע 'שלום הגליל'. מספר הרב תורג'מן שהיה שם: נסענו בדממה לתוך לבנון. ביום חמישי בבוקר נתקלנו באש מהסורים, והתפתח קרב מר וקשה שלימים כונה 'קרב סולטן יעקב'. גם הטנק שלנו נפגע, ואני וארבעת חבריי נמלטנו מזירת התופת והסתתרנו בין הסלעים. הסורים ירו עלינו מכל הכלים שהיו להם. חיכינו לכוח החילוץ. ופתאום זיהה מפקד הטנק כוחות צהליים במרחק כשניים-שלושה קילומטרים, אך במקום לבוא לחלץ אותנו הם כיוונו עלינו את הנשקים שלהם ורצו לירות עלינו כי חשבו שאנחנו חיילים סורים. לא ידענו מה לעשות: מצד אחד החיילים הסורים ומצד שני החיילים שלנו שגם רוצים לירות עלינו. מה עשיתי? לקחתי את הציצית שלי, הורדתי אותה מהגוף שלי, קשרתי אותה לנשק והרמתי אותה גבוה גבוה ונופפתי בה כמו דגל. אז הבחין אחד החיילים של צה"ל שמהבגד הלבן יוצאים חוטים וצעק: "הם כוחותינו, הם כוחותינו!" וכך בעצם ניצלנו. בזכות הציצית החיילים ניצלו. להתראות ילדים!





הרב יונה גודמן

יום ג - ח' אייר



תפילה ברוסיה

אני רוצה לספר לכם סיפור שקרה לפני הרבה שנים. במדינה שעדיין קיימת, קוראים לה רוסיה, המדינה הונהגה באותה תקופה על ידי ראש ממשלה, שהיה אדם רשע מרושע, שרדף את היהודים. שלא נתן להם להתפלל ולא נתן להם ללבוש כיפה, ולא נתן להם ללמוד תורה, ולא נתן להם לשמור שבת, ולא נתן להם לאכול כשר, ולא נתן להם לבנות סוכה, ולא נתן להם לעשות ליל הסדר - כלום! הוא פשוט רצה שאנשים ימשיכו לחיות, אבל שיפסיקו להיות יהודים. שיפסיקו בראש ובראשונה להתפלל - מה זה הדברים האלה? ומי שהיה נתפס חס וחלילה מתפלל, מי שהוא היה תופס שומר שבת - וואי וואי וואי, איזה עונש. במקרה הטוב - עשר שנים בכלא, עשרים שנה בכלא - במקרה הטוב. הפחות טוב אני לא רוצה לתאר.

ויום אחד שני ילדים מאוד צעירים, שכבר הרבה שנים לא זכו להתפלל, נפגשו ברחוב, ואחד אמר לחברו "תקשיב, זה לא יכול להיות. כל כך הרבה שנים בלי להתפלל. גם חסרה לי התפילה, אבל האחים הקטנים שלי בגן הם אפילו לא יודעים מה זה תפילה, אין תפילה בגן - זה אסור! אנחנו חייבים לפחות פעם אחת לארגן תפילה בשביל האחים שלנו, בשביל שהם יבינו מה זה הדבר הנפלא הזה, שאפשר לדבר עם הקדוש ברוך הוא, שאפשר להתפלל, הפוך! נתפלל שהמלך הזה יילך ונוכל לחיות ולהתפלל בשקט, בחופשיות. זה נורא מסוכן, רק מי שרוצה."

והחבר מסכים, והם קובעים באיזה מקלט כזה חשוק, סודי, ומעבירים קשר בין עוד ילדים יהודים. הם לא יודעים מי יבוא, מי יעז לבוא, הם מפחדים שאולי אף אחד לא יסכים לבוא, אם זה כל כך מסוכן אולי יגלו אותם, אולי ישלחו אותם לכלא, אולי יתנו להם איזה עונש. וכך ביום שהם קבעו, בשעה שהם קבעו, מגיעים שני הילדים לאותו מקלט סודי ולשמחתם הרבה מגיע ילד שלישי, ורביעי, וחמישי, התאספו ילדים שלא פחדו להתפלל, כי הם רצו לדבר עם הקדוש ברוך הוא, והם רצו לחנך את האחים הקטנים שלהם שהוזמנו גם כן, לדעת איזה דבר נפלא זה שאפשר להתפלל. לא תמיד מבינים את המילים שכתובות בתפילה - בסדר, צריך לנסות לברר, לאט לאט, אבל את עצם העניין אנחנו מבינים. ואז אומר זה שאירגן את הכל: "קדימה, בואו נתפלל, מי יהיה חזן?" והוא מסתכל על החבר ואומר לו "אתה תהיה חזן", אומר לו החבר "לא, מה פתאום! יש פה אנשים מבוגרים, ניתן להם". והמבוגרים אומרים: "מה פתאום? אתם הילדים, אתם אירגנתם".

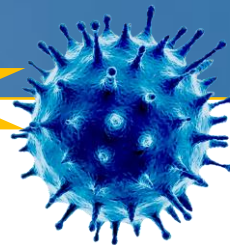
ומתחיל דיון עד שפתאום אחד מצביע על אחד האנשים המבוגרים, ואומר: "הוא יהיה חזן!". והאדם הזה ניגש, מסתכל אל המתפללים, אל הקהל, ואומר להם: "אתם יודעים למה בחרו בי? כי לפני שנה התפללתי ותפסו אותי והייתי שנה בכלא, ואתמול השתחררתי והדבר הראשון שהחלטתי לעשות הוא להמשיך להתפלל. כי יהודי מתפלל, כי יהודי ככה מתקשר לקדוש ברוך הוא, ככה הוא בעצמו נהיה אדם יותר טוב, שלא לדבר על החשיבות של לחנך את הילדים הקטנים. אבל יש לי, לפני שאני מתחיל את התפילה שלנו, תפילה אחת, בקשה אחת. אני מתפלל שילדים בארץ ישראל, ששמה ברוך ה' יש מדינה ויש חופש, שילדים במקומות בעולם שבהם יש חופש, שהם יתפללו עם כל הלב, גם בשבילנו. שהם ידעו איזו זכות זו - שאפשר בלי לפחד, לקחת סידור, חלק מהמילים מבינים, חלק עדיין לא, אפשר לבקש מהמוֹרָה או מהמוֹרָה להסביר, אפשר לנסות להבין, אפשר להוסיף תפילה מהלב. אני, תפילתי ובקשתי - שילדים כמוכם, שנמצאים במקום שמותר להתפלל, שתתפללו עם כל הלב גם בשבילנו. כי לנו קשה, כי לנו אסור."

ובזה הוא התחיל להתפלל ובזה הוא בישר לנו קריאה ובשורה להתפלל גם אנחנו בעזרת ה', מכל הלב.





יום ד - ט' אייר



הרב יאיר קרוב

הלואי שתגמר הקורונה

בת: אבא, השכנה ביקשה שנתפלל שתיגמר הקורונה.

אבא: רעיון מצויין, אבל תגידי לה שגם היא תתפלל.

בת: אבא, איך היא תתפלל? היא בכלל לא יודעת להתפלל, היא אף פעם לא התפללה, היא בכלל לא דתייה.

אבא: בסדר, אבל זה לא אומר שהיא לא יודעת להתפלל, אני בטוח שגם היא התפללה. אני אסביר לך משהו, אסביר גם לילדים: ילדים מתוקים, תפילה, תפילה זה לא רק מה שאנחנו אומרים בסידור, התפילה מתחילה מהלב שלנו. בתוך הלב יש לנו את הנשמה שרוצה שיהיה טוב, מאמינה שיהיה טוב, תמיד מבקשת שיהיה טוב. רוצה שיהיה יותר רפואה בעולם, יותר אהבה, יותר שמחה, יותר תורה. הנשמה רוצה בטוב ומאמינה בטוב, והיא ככה מתפללת ומעוררת אותנו. יש לנו איזו הרגשה בלב שאנחנו רוצים שיהיה טוב ואנחנו אומרים: "הלואי, הלואי שיהיה טוב". ה'הלואי' הזה שיוצא לנו מהלב ככה, זו תפילה. אותה אנחנו מתפללים ומבקשים מה'.

אני אספר לכם סיפור על סבא שלנו, הרב זאב קרוב. יום אחד דוד שלו, שהיה אדם לא דתי, היה בבית חולים והתקשר אליו: "זאבי, אני מבקש שתתפלל עליי שאני אהיה בריא". אז אבא אמר לו: "בעזרת ה' אני אתפלל עליך, אבל תמשיך גם אתה להתפלל כמו שאתה עושה". - "אני?" הוא שאל אותו, "אני? מתפלל? הצחקת אותי. הרי אתה יודע שאני לא כל-כך יודע להתפלל. לא התפללתי מעולם". - "אני יודע, אני יודע שהתפללת, אני רק רוצה שתמשיך כמו שהתחלת." - "אתה צוחק עליי? אני התפללתי? מתי?" - "תגידי לי, לפני שנכנסת לניתוח שעשו לך, לא ככה הרגשת משהו בלב בתקווה שיהיה טוב ואמרת: 'הלואי, הלואי שאני אצא מזה בריא'?" - "בוודאי שאמרת". אמר לו הרב, אבא: "זאת תפילה! התפילה הזאת שבתוך הלב שלנו, שאנחנו מרגישים ואופטימיים, ורוצים שיהיה טוב, ומאמינים שיהיה טוב ומבקשים שיהיה טוב, זה הכוח של התפילה."

אז גם אתם ילדים, כל אחד ירגיש כשהלב שלו ככה מלא רצון, עם רצון שיהיה טוב בכל דבר, בכל דבר שיש, בכל דבר שמתעורר לנו מתוכנו מהלב, זה הכוח של התפילה ואותה אנחנו מתפללים לה'. הבנת?

בת: עכשיו הבנתי, אז בוא נתחיל להתפלל.



יום ה - י' אייר



הרב עמירם אלבה

שיר של יום חלק א'

"שיר של יום", לקראת סיום התפילה נוהגים לומר כל יום מזמור אחר מתהילים, מזמורים שהלויים היו אומרים אותם בבית המקדש. מתי הלויים היו אומרים את זה? בכל בוקר יש קורבן, קורבן תמיד של שחר, ולקראת סוף היום - תמיד של בין הערביים. כל יום אנו מקריבים קורבן. לאחר הקרבת הקורבן היו מנסכים יין לתוך נקבים שהיו בפינת המזבח, וזה היה יורד עד לאדמה, היה ספל ומתחתיו נקב. היו שופכים יין, מנסכים יין לתוך הנקבים האלו, ככה היו עושים כל יום, פעמיים ביום. ובאותה שעה שהכהן היה מנסך את היין, הלויים היו פוצחים בשיר מזמור תודה לה', היו אומרים תודה לה', בשמחה גדולה, עם כלי נגינה. אבל מידי פעם, באמצע המזמור, אומרים לנו חכמינו זכרונם לברכה, הם היו עוצרים ותוקעים בשופרות, ואז כל העם היו משתחוים. כך היו עוצרים כמה פעמים בתוך המזמור. כך אמרו הלויים את המזמורים האלו בבית המקדש. אז למה היום אנחנו אומרים אותם? הרי היום אין בית מקדש? כי אנחנו רוצים שיהיה בית מקדש, אנחנו מתגעגעים למעלה העצומה הזאת של בית המקדש, שבו ה' מראה שהוא אוהב אותנו, ה' מראה - הנה אני אתכם. אנחנו מחכים ומצפים לזה ולכן כל יום אנחנו אומרים את המזמור שיחזק אותנו לקראת הקרבה אל מלכות ה', אל יום שכולו שבת, אל היום של המשיח. איך זה בדיוק קורה מהיום עד ליום השביעי, על כך נלמד בהמשך.

שיר של יום